

Sziasztok!

Örömmel nyugtázom, hogy végre elindult egy internet-oldal a salzburgi csereprogrammal kapcsolatban, amiben én is részt vettem, és remélem, hogy tudok pár hasznos információt nyújtani a témával kapcsolatban.

Piarista gimnazistaként anno én is hallottam a lehetőségről, hogy egy hetet, majd esetleg egy évet is kint lehet tölteni az osztrák testvériskolában. Februárban ki is utaztunk egy hétre, a fogadó diák családjánál laktunk, beleszóppentünk a német nyelvi környezetbe, és kicsit megismertük Salzburgot, nem utolsó sorban pedig síeltünk is három napot. Szép volt, jó volt, de azért az egy év kicsit más...

Tavasszal kellett pályázni a kint töltendő tanévre. Egy osztálytársam és jómagam nyertük meg ezt az egy évet, a 2003/2004-es tanévre. Szeptemberben költöztünk ki, és hát bizony eléggé nehéz volt egy idegen országban, idegen nyelvvel, család és barátok nélkül boldogulni – az elején. De az új osztálytársak és a tanárok sokat segítettek: kedvesek, megértőek, arról nem is beszélve, hogy az iskola kollégiuma (egyágyas szobák internettel) egy igazi kis család lett a számunkra. Kb. 30 fő lakott velünk együtt, esténként összeültünk sörözni, biliárdozni, beszélgetni a felügyelő tanárral, más világ, mint a magyar kollégiumok élete.

Az osztrák oktatási rendszer alapjaiban más, mint a magyar. Nem adatokat és száraz tudást nyomnak a fejekbe, hanem összefüggéseket és gyakorlati tudást. Majdnem minden tárgyból kell kiselőadást tartani, megtanulni, hogyan kell társaság előtt beszélni, hogyan kell kutatómunkát végezni egy adott témán belül, sokszor mentünk kirándulni órák keretén belül. A nyelvoktatást professzionális szinten űzik,

angolul és latinul kötelező tanulni elsőtől kezdve (lévén nyolcosztályos gimnázium), plusz ógörög és francia között kell választani ötödikben, és hetedik-nyolcadikban lehet még olasz, spanyol és orosz között választani. Így van az, hogy néhány érettségiző három-négy nyelven beszél folyékonyan.

Az osztrák emberek kicsit maguknak valók. Nehezebben nyitnak, mint mi, magyarok. Sok idő telik el, amíg úgy igazán befogadnak. Nagyon kedvesek, nagyon mosolygósak, de bizalmasak csak egy idő után lesznek. Egyáltalán nem divat egymáshoz feljárni tanulni vagy szórakozni, mindenkinek megvan a privát szférája. Sajnos az árszínvonal kissé magasabb az itthoninál. A tanárok €2000-2500 körül keresnek havonta, egy vonaljegy (mikor én ott voltam) €1,80, egy mozijegy kb. €6-7, egy hazaút Budapestre vonattal oda-vissza €100 körül van. Szerencsére élelmiszert nem kellett sokat venni, mert a napi háromszori étkezés a kolesz és az iskolai kereteken belül, plusz a hétvégeken is, megvolt, és sosem voltunk éhesek.

Az első év vége felé történt, hogy az igazgató hívatott magához, és felajánlotta, hogy töltsen kint a következő évet, a gimnázium utolsó évét, és érettségizzek le náluk. Tanakodtam, és végülis kint maradtam, mert itthon úgyis új osztályba kerültem volna, ott pedig már megszoktam a környezetem.

Ez mind azzal járt, hogy a latint be kellett hoznom, hogy bizonyítványt kaphassak, valamint meg kellett ismerni az érettségi rendszerüket, és el kellett kezdeni a felkészülést. Nagy különbség (szerencsére), hogy történelemből nem kötelező az érettségi. A következő kitételek vannak: vagy három írásbeli és négy szóbeli tárgy (azaz vizsga), vagy négy írásbeli és három szóbeli. Az írásbelinél kötelező a matematika, a német nyelv és irodalom, és egy nyelv. A szóbelinél nincs ilyen

megkötés. Szóbelinél viszont van egy ún. *Schwerpunktprüfung* (~ súlyponti vizsga), ami azt jelenti, hogy az egyik szóbeli tárgyból ki kell választani egy területet, és azt jobban fel kell dolgozni, írni kell róla egy 20-30 oldalas dolgozatot, amit ismertetni kell a bizottság előtt. Ezen belül is létezik a *Fachbereichsarbeit* (~ szakterületi dolgozat), aminek terjedelemben 60-70 oldalnak kell lennie, viszont ez kivált egy szóbeli vizsgát, ergo elég három írásbeli és három szóbeli vizsga. Én ezt választottam, így érettségiztem 2005-ben írásban matekból, német irodalomból és franciából, szóban pedig biológiából, kémiából (ez volt a *Schwerpunkt*) és franciából. Amire pedig mindenki büszke volt, hogy 20 év után először nálunk vonták fel a *weiße Fahne*-t az iskola előtt, amit akkor szokás, mikor egy osztály bukás nélkül átmegy az érettségin.

☺

Így visszagondolva, mindenképpen megérte kint lennem, mert egyszerűen rád ragad a német nyelv, új barátaid lesznek, és a kollégiumban teljesen önállóvá válsz (aki eddig nem lenne az...). Egy év, pláne két év sok barátok és család nélkül – a nagyobb szünetekben utaztunk csak haza –, de az osztályközösség és a tanárok nagyban segítenek elviselni a nehezebb időket, és ma már amúgy is van msn és skype, amit a szobádban is tudsz használni.

Egy szó mint száz, bátornak lenni, belevágni, németül tanulni, mert sokszorosan meg fog térülni a jövőben, *das ist sicher*.

Tamási Béla

Bilanz über 2 Jahre Lieferung

(aus der Sicht unseres ungarischen Gastschülers Béla Tamási)

Das Privatgymnasium Lieferung besuche ich zwar erst seit zwei Jahren, doch diese Zeit genügte, um ein für mich neues Schulsystem samt dessen Vorteilen und Nachteilen kennen zu lernen, wertvolle Erfahrungen und unvergessliche Erlebnisse zu sammeln und mitnehmen zu können.

Da ich von außen komme, ist meine Bilanz vielleicht insofern interessant, weil ich mit "fremden" Augen etliche Dinge kritischer betrachte oder weil manche Leute schlicht und einfach neugierig sind, wie ein "Outsider" (auch wenn ich mich nicht mehr so fühle) diejenigen Dinge erlebt, die für einen "Einheimischen" zur selbstverständlichen Routine geworden sind. Ich muss gestehen, ich bin froh, dass ich Gelegenheit bekomme, darüber zu berichten.

Der allererste positive Punkt in meiner Aufzählung wäre zweifelsohne unsere Klassengemeinschaft. Die Tatsache, dass ich mich in der Klasse nach eineinhalb Jahren genauso wohl fühle, als würde ich seit acht Jahren dazugehören, sagt fast alles. Natürlich liegt es an beiden Seiten, wie die Integration eines neuen Mitgliedes in eine Gemeinschaft gelingt, doch es steht fest, dass das Klima und die Prinzipien, die dieses Gymnasium und sein Internat vertreten, weitgehend zum Gelingen beigetragen haben.

Bleiben wir noch innerhalb des Schulgebäudes und befassen wir uns mit dem Unterricht. Kurz gefasst kenne ich nun zwei Systeme, die sich bloß in ihren Eckpunkten miteinander vergleichen lassen.

Foto: Béla Tamási bei der mündlichen Matura in Chemie (links Prof. Rottler)

Das österreichische System beruht auf Denken und die Schaffung von Zusammenhängen, das ungarische auf Denken und dem Vermitteln von Daten. In Ungarn lernt man in einer Geschichtsstunde über Napoleon, wo und wann er Schlachten geschlagen hat. In Österreich hingegen wird gelehrt, warum und wieso er diese Schlachten geschlagen hat. Dies gilt auch für die anderen Gegenstände, in denen mir manchmal konkretere Daten und Informationen abgegangen sind. Welches der beiden Systeme besser ist, vermag ich nicht zu entscheiden, darüber muss ein Jeder selbst nachdenken.

Eine Schule hat nicht nur die Aufgabe zu unterrichten, sondern auch für die Gesellschaft zu bilden und zu erziehen. Meine Überzeugung ist es, dass das Leben am PG der Herz-Jesu-Missionare (oder auch in anderen österreichischen Schulen) als Dritt- und Viertklassler beinhardt ist. Nicht das tägliche Leben, sondern das Miteinanderleben, der Umgang mit den Altersgenossen ist hier gemeint. Vielleicht fällt mir das besonders auf, weil die Burschen dieses Alters in Ungarn weniger forscht und selbstbewusst sind. Jedenfalls hatte letztes Jahr sogar ich manchmal Angst vor diesen kleinen Personen und vor deren Wagemut, Direktheit und Dreistigkeit.

Im Unterricht meiner Heimat sieht man nicht häufig so etwas wie hier: mitzureden ohne aufzuzeigen, auf die Toilette zu gehen ohne Erlaubnis usw. Ungarische Lehrkräfte verstehen eine Sache hervorragend: Ordnung und Disziplin zu halten (und damit eventuell auch Schrecken zu verbreiten). Dies war eines der Dinge, an die ich mich hier am schwersten und langsamsten gewöhnt habe, dass die Grenzen hier sehr dehnbar sind und dass nichts heilig und endgültig ist, was den Mund eines Lehrers verlässt. Nirgendwo sonst habe ich aber auch gesehen, dass die Fähigkeiten und Interessen der einzelnen Schüler dermaßen

gefördert werden, dass jeder den größtmöglichen Bewegungsraum erhält. Auch ich habe mich hier wahrlich entfalten können und meine Ansichten haben sich dabei auch grundlegend verändert.

Kurz noch dazu, was der Name der Schule auch beinhaltet: Herz-Jesu-Missionare. Unser hiesiger Religionslehrer hat uns gesagt, dass diese Schule keine Christen-zucht sei, die Schüler aber mit christlichen Werten konfrontiert werden. Die Wahl stehe den Schülern frei, für welchen Weg sie sich schließlich entscheiden. Meiner Meinung nach könnte es nicht besser gemacht werden. Wo ich herkomme, sind die Schüler verpflichtet, jeden Sonntag in die Kirche zu gehen, jeden Tag vor und nach dem Unterricht zu beten, an zahlreichen Besinnungstagen teilzunehmen und ... (ich könnte die Aufzählung noch fortsetzen). Trotzdem bin ich der festen Überzeugung, dass die Schüler des PG Liefering, wenn sie einmal den so genannten christlichen Weg gewählt haben, bessere Christen werden können als die Kinder meiner ehemaligen Schule.

Dies ist meine Sichtweise und die Meinung eines "Ausländers" über zwei in Liefering verbrachte Jahre. Es sind die Ansichten eines Menschen, der sehr froh ist, dass er in dieser Schule geblieben ist und der hofft, dass jeder Schüler mit Hilfe des Gymnasiums sich selbst finden kann und einmal mit dem Maturazeugnis in der Hand eine Schulgemeinschaft verlassen kann, die ihm für immer in Erinnerung bleibt.

Tamási Béla, 8B

Béla Tamási kam im Jahr 2003 als ungarischer Gastschüler unserer Partnerschule aus Kescskemét zu uns an die Schule. Heuer maturierte er mit ausgezeichnetem Erfolg.

Die Lieferinger Schulgemeinschaft wünscht ihm bei seinem Medizinstudium in Budapest alles Gute.